

www.e-rara.ch

Summa iuris canonici comprehensa tribus partibus

Strein, Johann

Coloniae Agrippinae, 1658

Zentralbibliothek Zürich

Shelf Mark: RRr 50

Persistent Link: <http://dx.doi.org/10.3931/e-rara-31071>

Titulus IX. De patriarchis, & primatibus.

---

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

XIII. Intra provinciam sibi subiectam Indulgentias elargiri potest, dummodò statutum Generalis Concilii non excedat. Quamvis enim non sit ordinarius Iudex omnium de provinciâ *c. Pastoralis de off. Ordin.* nec extra suam diœcesim iurisdictionem contentiosam habeat, Indulgentias tamen concedere potest, quia voluntariæ iurisdictionis esse censentur. *Glo. in c. Nostro de pœn. & rem Franc. Leo Po. eccles. Par. 1. c. 7. num. 18. Nau. de iubilæo Notabili 3. l. n. 13.*

XIV. Archiepiscopus non tantùm ex diœcesi suâ, sed & totâ provinciâ relegare in exilium delinquentes potest. *c. Cum fortius de calumniatoribus Felinus in c. Postulasti de foro comp. Barb. in c. Non sine de arbitris. Præsecius par. 2. c. 4. n. 95.* in multis arbitrariæ pœnæ locus est, & cum aliis Præsulibus modus procedendi communis.

XV. Archiepiscopus si in territorio, seu

diœcesi alicuius suffraganeorũ suorũ deliquerit, in eadem pœnas incidit, quas ex simili delicto suffraganeus incideret. *Ostiens. in sum. 11. de sent. excom. §. Quis valeat nu. 9. Zerola Par. 2. V. Archiepiscopus num. 1.*

XVI. In Germaniæ regno septē Archiepiscopi sũt. 1. Moguntinus S. R. I. Elector, & in Germania Archicancellarius. 2. Coloniensis S. R. I. Elector & per Italiam Cancellarius. 3. Trevitensis S. R. I. Elector, & in Gallia ac regno Arelatenſi Archicancellarius. 4. Magdeburgensis Germaniæ Primas. 5. Salisburgensis etiam primas, 6. Bremensis ad Visurgim. 7. Ventionensis seu Bisuntinus. Ex his Magdeburgensis & Bremensis ab Hæreticis insidetur. *Aub. Miræus de statu Relig. Christ. l. 1. c. 33. Cosmographia Munsteri Archontologia Gotofredi pag. 26. Braschius de Episc. German.*

TITULUS IX.

De Patriarchis, & Primatibus.

Patriarcharum nomen & origo à primis illis Patribus est, qui quasi principes credentium, & populi à Deo electi fuerunt, uti Noë, Abraham, Isaac, Iacob, Ioseph, & simil. Romæ olim quinque Patriarchales sedes erant, quarum prima Ecclesia Lateran. 2. S. Petri. 3. S. Pauli 4. S. Mariæ ad præsepe. 5. S. Laurentii extra muros: non quòd singulis distinctæ provinciæ subessent cum iurisdictione, sed quod in illis summus Ponti-

fex, ut Patriarcharum primus solennis Missarum celebraret, & in illis Patriarchæ aliunde venientes sedem figerent. *c. Cleros. Dist. 21. Barb. de potest. Abb. p. 118. Deco in c. ult. n. 2. de confirm. utilis. Zecchus de rep. Chr. et. de Patr.*

II. Patriarchæ olim præcipui quatuor fuerunt 1. Constantinopolitanus. 2. Alexandrinus. 3. Antiochenus. 4. Ierosolymitanus. *c. Antiqua. de privil. c. Sancta. c. Renovantes. c. de finibus, dist. 22. Constantino-*

tinopolitano subiecti fuerunt omnes provincia Græciæ, & Asia minor: quibus postea accesserunt aliæ provinciæ, ad fidem Christi seriùs traductæ, ut Moscovia, & Russia. In his illi Episcopos & Archiepiscopos, ut nunc quoque licet Schismaticus, constituebat. In provinciali libro omnium ecclesiarum illi subiiciuntur 20. Archiepiscopi. In iure verò Orientali parent illi 80. Metropolitanis. Antiocheno subiecta erat altera pars Asiæ, aliæque provinciæ usque ad Indiam Orientalem. In libro provinciali ecclesiarum parent ei 153. Episcopi, & Archiepiscopi 12. Alexandrino suberat Ægyptus, Lybia, Pentapolis, & aliæ provinciæ, quæ ad tropicum Capricorni pertinent. Ierosolymitano suberat Palæstina, & triplex Arabia usque ad sinum Persicum. *Ostiens. in sum. de auct. & usu pull. num. 4. Pelag. de planctu eccl. l. 2. art. 17. Barb. in c. clericos. D. 21.*

III. Primas re ipsa idem est, qui Patriarcha iuxta *c. Cleros. dist. 21. & c. Vrbes D. 80. c. provincia D. 99.* Nunc autem usus obtinuit, ut minorum gentium patriarchæ vel Primates vel minores Patriarchæ vocentur. Huius generis apud Latinos (Græci Schismatici magno numero) sex numerantur antiqua consuetudine, & Pontificum indulgentia, Aquileensis, Cantuariensis, Gradensis, Bituricensis, Pisanus, & Toletanus. *Vgonius de præstantia Patriarchali. Germonius l. 3. de sacror. immunitate. Barb. de potest. Ep. par. 1. tit. 3. c. 7.* Talis etiam, antequam hæresi corrumpere tur, Magdeburgensis fuit, & nunc quoque Salisburgensis. *Lancel. l. 1. tit. 5. Az. 11 l. 3. c. 35.*

IV. Patriarchæ postquam à Summo

Pontifice, fidelitatis, & obedientiæ iuramento præstito pallium obtinuerunt, & confirmationem, eiusdem pallii usum conferre possunt Archiepiscopis sibi subiectis ex aucto ab illis pro se, & Romana ecclesia fidelitatis, & obedientiæ iuramento. *c. Antiqua de privil. Neque obstat, quod c. Significasti. de elect. dicitur, Pallium à corpore S. Petri sumi & dari; quia licet Archiepiscopi à Patriarchis accipiant, id tamen absque auctoritate; & respectu ad summum Pontificem non contingit. Barb. in cit. Antiqua Canisius l. 1. tit. 14. Anto Cuchus l. 1. tit. 10.*

V. Patriarchatum (principalium supra dictorum) quatuor privilegia numerantur 1. est pallij usus, quod plenitudinis officii Pontificalis insigne. *c. Antiqua 23. de privil. leg. 2. Crucis, quam ubique anteferre licet, præterquam in Vrbe, & ubi S. Pontifex, aut legatus illius utens insignibus Apostolicæ dignitatis præsens est. c. cit. Antiqua Silo. V. Patriarcha. 3. Privilegia & prærogativas communes cum summis Pontificibus habent. c. Renovantes 22. dist. ubi leges similia privilegia, quæ Superior Roma habet, accipiat. & Iustin. in Auth. de eccles. titulis §. 1. Coll. 9. Alu. Pelag. l. 2. art. 19. 4. In Archiepiscopos, & episcopos sibi subiectos supremam & ordinariam iurisdictionem exercent, ut colligitur ex *Can. 39 Cons. Niceni.* Vnde dispensare possunt cum Episcopo, vel alio beneficiorum collatore sibi subdito, quando propter malâ beneficii collationem à Concilio suspensus est. *c. grave in fi. de præbendis* absolunt præterea excommunicatos à suffraganeis suis, etiam cum recusant, ut communiter DD. censent per text. in *c. Ad reprimendum 8. de off. Ord. Barb. de pote. Ep. par. 1. tit. 3. c. 1.**

VI. Idem

VI. Idem iudicant de causis episcorum sibi subditorum, 1. cum ad eos appellatur, 2. Cum vacante ecclesia Metropolitana postulatur Patriarcha, ut disponat de rebus ad Metropolitanum pertinentibus. 3. In casu consuetudinis vel privilegii. 4. Cum de negotio arduo, quod in Concilio provinciali decidi nequit, controversatur. 5. Cum Metropolitanus est negligens, defectum illius supplet Patriarcha. 6. In causa Archiepiscopi Patriarcha iudex est. 7. An iusta sit excommunicatio inferioris, cognoscit. 8. Iudicat, an appellatio a sententia Episcopi ad Papam facta, sit legitima. *Vivianus in Ration. pag. 432. Alagona in comp. pag. 155. Lorich. V. Patriarcha. n. 2.*

VII. Patriarchæ sedem figere solent, & debent in nobiliore loco, seu Vrbe, ubi Reges & Principes commorari solent, quod tempore Clementis Papæ constitu-

tum *Anacletus in epist. 2. ad Episcopos Italiae* indicat his verbis. Provincia multò ante Christum tempore divisæ sunt maxima ex parte, & postea ab Apostolis, & B. Clemente prædecessore nostro ista divisio est renovata. In capite omnium Provinciarum, ubi dudum erant primates sæculi, ac prima iudiciaria potestas &c. ipsi quoque in civitatibus & locis nostros Patriarchas vel Primates, qui unam eandemque formam tenent, licet diversa sint nomina, leges divinæ & ecclesiasticæ esse iusserunt, ad quos Episcopi, si necesse fuerit, confluere, eosque appellarent, & ipsi Primum nomine fruerentur. *Mosconias l. 1. c. 8. Lancel l. 1. tt. 5. Alexand. ab Alexandro. l. 2. Genial. dierum c. 27. Bellarm. l. 1. de Pontifice c. 23. & 24. Tholosan l. 47. Syn tagm. c. 32. Barb in c. Humilis. de Major. & obed.*

TITULUS X.

De Cardinalibus.

Primum in Hierarchia ecclesiastica locum à summo Pontifice Cardinales obtinent, qui Consiliarii, Coadiutores, & administri sunt in rebus arduis. *6. Per Venerabilem l. 4. Decr. tt. 17.* Idem oculi vocantur, & lucernæ unius candelabri à Petro Damiani; item pars prima & membra ipsius Papæ, ut tradit *Paulus IV. in Bulla Romanæ c. 8.* & purpurati *in Rubr. de iurisd. omn. iud. n. 15.* Illorum dignitas regie comparatur à *Sixto V. in Const. 50. in princ. & 5. Præterea Laert. in Bullar. tom. 1. pag. 282, Collect. Decis.*

Apostol. 131. Martin. Polon. in Chron. l. 2. pag. 96. Henriq. l. 10. c. 27. Barb. in c. Execrabilis de praben. in 6. Ad Contenz l. 6. c. 37.

§. I.

Nomen, & Origo Cardinalium.

I. Cardines in cælo duo poli appellantur Arcticus, & Antarcticus, quia circa illos immobiliter fixos cæli globus voluitur. Legimus etiã ventos Cardinales